

Lula izvlači mudrost iz filozofa i zatvara usta glupanu. Ona oblikuje stil razgovora, kontemplativan, misaon, dobroćudan i neafektiran... - pisao je u svome djelu "Društvena lula" William Makepeace Thackeray, dok je Albert Einstein, još jedan strastveni ljubitelj lule, zaključio: "Mislim da pušenje lule pridonosi svojevrsnoj mirnoći i objektivnosti misli u bilo kojoj društvenoj situaciji".

Bilo kako bilo, pušači lula mogli bi iz svoga hobija (pušenje lule najčešće se drži baš time) izvući najrazličitije zaključke i životne filozofije. Nimalo neobično, s obzirom da njihov "klub" popisuje vrlo raznoliko društvo od Georgea Simenona i Jean-Paula Sartrea preko Alberta Einsteina, Pabla Picassa i Vincenta van Gogha pa sve do Hughha Hefnera, Dannyja Kayea i Josifa Visarionoviča Staljina.

Pušenje lule oduvijek je bila popularna navada (dozvolit ćemo i taj termin) muškaraca svih klasa i profila, makar su svoj obol dale i mnogobrojne žene. Uz užitak pućkanja, taj je rekvizit davao i dodatnu dimenziju pušačevoj osobnosti, što su znali iskoristiti i brojni pisci, scenaristi, crtači i filmski režiseri, stavljajući lule u ruke i usta svojih likova. Koliko bi bez lule bio mudar Tolkienov Gandalf, kako bi zviždao strip-junak Popaj, a koliko bi zamršenih slučajeva, bez pućkanja, riješili Sherlock Holmes, Rip Kirby i inspektor Maigret možemo samo nagađati...

Teško da je itko od nas, bez obzira radilo se o rekreativnim pušačima ili tek poklonicima likova

LULA

**za mudre
glave**

Tekst: VELIMIR CINDRIĆ
Snimio: TOMISLAV MARIĆ

Domagoj Telišman (30), igrom je slučaja, prije sedam-osam godina, upoznao za ljetovanja na Lošinj, njemačkog izrađivača lula. Zahvaljujući tom susretu, mladi zagrebački grafički dizajner postao je pravi majstor u izradi lula...

popularne kulture koje određuje njihova lula, ozbiljno porazmislio kako nastaju ti neobični, ali svima dobro poznati rekviziti. Ili je to možda posve nebitno?

Tako je do nedavna razmišljao i Domagoj Telišman, pušač lule koji je taj hobi naslijedio od oca. Iako bismo Domagoja lako mogli zamisliti kao iskusnoga starijeg gospodina s bradom, u stvarnosti se radi o

‘Cijene tvorničkih lula kreću se prosječno između 50 i 100 eura, iako naravno ima kvalitetnijih i skupljih. Kod ručno rađenih lula radi se o 150-250 eura. Postoje kolekcionarske lule koje rade vrhunski svjetski *pipemakers*, a čije se cijene kreću u tisućama eura. Takve lule su kolekcionarski predmeti i rijetko se koja od njih uopće puši.’

tipičnom 30-godišnjem Zagrepčanu, rođenom u Samoboru. Spomenemo li njegov pseudonim, oni koji su prije desetak godina zalazili u zagrebačke klubove, možda će ga se prisjetiti po njegovu glazbenom *alter-egu* - DJ Dotter. Taj grafički dizajner, zaposlen u “Končaru”, jednim je slučajnim susretom prešao prag između rekreativnog pušača i svijeta izrađivača lule.

U razgovoru s Telišmanom otkrili smo sve o spomenutom susretu, saznali što ga je privuklo izrađivanju lula, kao i puno detalja o vrstama lula, duhanu za lule, lulaškim ritualima i još koječemu.

o Kako ste došli na ideju da izrađujete lule?

- Sve je zapravo bila slučajnost. Moj je otac pušio lule, a kako je umro dok sam još bio vrlo mlad, njegove su lule uvijek stajale kod kuće. U doba tinejdžerskog traženja, kad se obično eksperimentira s cigaretama, ja sam počeo koketirati s lulom. Nisam tada puno znao o lulama, a moram priznati da nisam ni razmišljao o tome kako su nastale.

Tako je bilo sve do za jednog ljetovanja s djevojkom, danas mojom suprugom, negdje prije sedam-osam godina. Na jednoj plaži kod Velog Lošinja primijetio sam čovjeka koji je izrađivao lulu. Prišao sam mu i ostao puna dva sata gledati kako radi i ispitivati ga o svemu. Ispostavilo se da je čovjek Nijemac, grafički dizajner koji se bavi i izradom lula. Kako ja nisam znao njemački, djevojka se prihvatila prevodenja.

Jako mi se svidio oblik lule koju je radio i bilo mi je nevjerojatno da se tako nešto može napraviti rukama. Kako sam se oduvijek bavio nekim vidom primijenjene umjetnosti, to me sve još više zaokupilo. Onda je on izvadio kožni koferčić i u njemu je bilo još desetak sličnih, gotovo dovršenih lula i pokazao mi članak o njegovoj najmanjoj luli na svijetu, s kojom je svojedobno ušao i u Guinnessovu knjigu rekorda. Bila je veličine tadašnjeg novčića od jednog pfeniga, mogla se napuniti, zapaliti i pušiti.

Toga sam dana odlučio istražiti sve o lulama i ozbiljno se pozabaviti idejom o njihovoj izradi. Razmijenili smo adrese, a za Božić, pod borom me čekalo veliko iznenađenje. Naime, već tjedan dana nakon ljetovanja, djevojka je naručila lulu koja je toga ljeta nastajala na plaži, dok smo s čovjekom razgovarali. To je, i dandanas, jedna od najljepših i

najneobičnijih lula koje imam.

o Već ste rekli da ste lule počeli pušiti zahvaljujući očevoj kolekciji. Jesu li lule u obiteljskoj tradiciji?

- Očeve lule sam počeo pušiti prije desetak godina. Lula je nešto što je trajno i postoje brojni primjerci stari i stotinjak godina, koji su zapravo vrhunski pušački instrumenti. I onda sam, što je gotovo nevjerojatno, prije dvije godine doznao da je i moj pra-pradjed izrađivao lule. Ne znam kakav je majstor bio, je li ih radio samo za sebe i svoje prijatelje ili ih je i prodavao, ali zapanjila me slučajnost. Ipak se radi o vrlo neobičnom hobiju ili zanimanju...

o Koliko je prošlo vremena od spomenutog ljetnog susreta, pa do trenutka kad ste se odlučili baviti izradom lula?

- Nakon tog slučajnog susreta, dosta sam istraživao na internetu, jer nisam imao koga pitati. Tada, naime, nisam znao ni za koga u Hrvatskoj tko se bavi izradom lula. Uglavnom sam stvari saznavao preko interneta, osobito putem sitea koji se zove *Pipemakersforum*, koji okuplja ljude koji izrađuju lule i gdje jedni druge savjetuju. U svijetu izrade lula nema puno tajni, ali svatko zna neku sitnicu, neki novi detalj. Ponukan time, počeo sam prikupljati potrebne alate i polako opremiti radionicu u roditeljskoj kući u Samoboru.

o Koliko je to bilo teško?

- Postoje neki specijalizirani alati koje nije baš lako nabaviti, a koje sam naručivao iz Sjedinjenih Država, Njemačke... Jednom kad se u to uđe, zapravo je sve dostupno. Ali, dok ne razmišljate o tome, ne znate da cijeli taj svijet uopće postoji. Tako sam alat i pribor pomalo naručivao i kad sam, negdje nakon godine dana, počeo izrađivati lule, tek sam onda vidio što mi još nedostaje.

Običaj je da izrađivač lula, nakon što ih već neko vrijeme izrađuje, ode kod nekog poznatog majstora, da bi

mu ovaj praktično pokazao neke stvari. Na žalost, ja nisam imao nikog takvog, pa sam se dopisivao s jednim izrađivačem iz Švedske. On mi je savjetovao da ne gomilam alat i da ne kupujem skupu opremu, dok ne vidim hoće li mi posao uopće ići ili ću brzo izgubiti volju. To je stvarno bio vrijedan savjet, jer se pokazalo da neki alat koji sam već bio kupio, nisam niti taknuo, a da mi trebaju neke druge stvari.

o Sjećate li se prve lule koju ste napravili i koliko ste bili zadovoljni rezultatom?

- O da, kako ne. Tu lulu još uvijek imam i još ju uvijek pušim. Kad ju danas pogledam, vidim sve njezine greške. Ta je lula dosta neobična oblika i crvena je, jedina te boje koju sam do sada napravio. Čim sam ju dovršio, fotografirao sam je i slike slao prijateljima mobitelom. Svima se jako svidjela i to je bilo ono što me dodatno potaklo da dalje radim i učim. S vremenom, naime, učite raditi i stalno ispravljate greške. Sam sebi ste najbolji kritičar. Onda tražite komentare drugih izrađivača, koji vam nešto savjetuju... Sve je u igranju i isprobavanju.

o Od kojih se materijala izrađuju lule?

- Današnje se lule, u usporedbi s nekadašnjima, izrađuju od dosta materijala. Lule su se, inače, tradicionalno izrađivale od vrijesa, gline i *meerschauma*, odnosno magnezijeva silikata, koji se nabavlja uglavnom iz Turske, a koji je, zbog već dosta opustošenih nalazišta, sve teže nabaviti. Od vrijesa se rabi korijen, a dobar je za izradu lula jer je prirodno otporan na vatru i dobro apsorbira vlagu. *Meerschaum* je strukture sapuna i lako se obrađuje noževima, a poslije se posebnim tehnikama dobije da postane krhak. To je odličan materijal za pušenje lule, jer ne utječe na okus duhana, pa se takve lule mogu pušiti više puta dnevno.

Naime, drvene lule se moraju odmarati između pušenja, idealno 24 do 48 sati, da bi izašli sokovi duha-

na, da se lula osuši i obnovi. Danas se sve više rabi fosilizirani hrast, abonos ili morta, a ima ih i od rijetkih materijala vulkanskog podrijetla, što je sve vrlo skupo.

Meni su najdraži vrijes i maslinovo drvo.

o Postoji li, osim materijala,

‘Strpljenje je najvažnije, tu se ništa ne može raditi na brzinu. Materijalu i svakom procesu kroz koji on prolazi, treba dati dovoljno vremena. Dakle, potrebni su strpljenje i preciznost, jer lula ima puno dijelova koji moraju biti izrađeni i finalizirani besprijekorno. To na kraju određuje kvalitetu i cijenu pojedine lule.’

kakva podjela na vrste, tipove ili stilove lula?

- Postoji bezbroj podjela. Recimo, po oblicima. Imamo ravne i savijene lule, a zatim i bezbroj imena za neke ustaljene, klasične oblike lula, kod kojih su točno određene dimenzije i omjeri. Nasuprot njima postoje i *freehand* lule, one slobodnih oblika...

Lule su klasično podijeljene i uporabom. Recimo, ako hodate, teže će vam u ustima biti držati ravnu lulu od one savijene, koja ima niže težište i koja će se lakše objesti o zube. Postoje *calabash* lule, koje su velike i savijene s tijelom od tikve i

glavom od *meerschauma*. Postoje i razlike u sistemu kojim su lule bušene... Ima čitava jedna karta na kojoj su prikazane kako se granaju stotine vrsta i podvrsta lula, svaka sa svojim imenom.

o Lule se često povezuju i s nekim poznatim osobama i likovima iz popularne kulture?

- Lula se često pojavljuje kod mislilaca, jer uz nju često ide knjiga i slični rekviziti. Fizički rad nikad se ne vezuje s lulom. Ako u filmu treba pokazati neki lik kako razmišlja, onda mu scenaristi rado dodaju lulu.

o Koliko ste do sada uspjeli razviti vlastiti stil?

- Budući da sam ja po struci dizajner, Skandinavija mi je veliki uzor. Gledajući njihove lule, njihov mi se stil najviše svidio. To su u pravilu, šire i zdepaste lule, s širim usnicima, mada ima skandinavskih majstora koji rade i dulje, elegantnije lule. Zbog moje struke, privlačan mi je i *freehand*, ali to može biti i zbog toga što je klasičnu lulu, kojoj su standardi strogo zadani, puno teže napraviti.

Izradom klasičnih tipova lula obično se bave velike, poznate tvrtke, poput “Stanwella” ili “Petersona”. Samim time, nekome, kao meni, tko se bavi izradom 30-ak ili 50-ak lula godišnje, jednostavno se ne isplati raditi takve oblike, jer ih na tržištu ima jako puno.

U ove tri godine, koliko se bavim izradom lula, ljudi koji ih kupuju ili gledaju na Forumu, kažu da već prepoznaju moj stil, jer rabim dosta ukrasa, prstenova, egzotičnih vrsta drveta, rogovlja i slično.

o Sve vaše lule nose oznaku Dotter. Što to znači?

- Naziv, naravno, dolazi i od mog imena, ali sve vuče podrijetlo iz doba dok sam se bavio glazbom, odnosno bio DJ, kada je to bio moj pseudonim. Bavljenje glazbom označilo je dobar dio mog života, pa sam to ime, u obliku pečata, odlučio stavljati na lule. Na njemačkome znači

žumanjak, a na engleskome nešto kao “točka” ili “točkaš”. Samim time, u budućnosti namjeravam napraviti gradaciju svojih lula, pri čemu bi broj točaka, od jedne do tri, označavao kvalitetu pojedine lule, kao i njenu cijenu. Kvalitetu određuje sam majstor i po toj se oznaci kasnije zna koliko pojedina lula vrijedi. Do sada nisam prodao puno lula, ali sam ih dosta podijelio.

Kad krenem u ozbiljniju prodaju, počet ću tako gradirati svoje lule. To je bitno za kupca koji će kasnije možda htjeti tu lulu prodati. Naime, postoji dosta veliko tržište takozvanih “estate” lula, odnosno rabljenih lula.

o Koliko ste lula do sada napravili i koliko vam je vremena potrebno za izradu jedne?

- Napravio sam 50-ak lula, a prodao sam ih oko trećine. Ostatak sam darovao ili je u mojoj zbirci. Vodim katalog svih izrađenih lula s fotografijama i može ga se vidjeti na Forumu.

Za izradu lule potrebno je 15-ak sati, s time da u procesu izrade postoje faze u kojima se lula mora odmarati od jednog do nekoliko dana, da se drvo ili neki drugi materijal stabilizira. Naime, materijal se zagrijavanjem ili brušenjem širi, pa mu treba dati vremena da se vrati u svoje normalno stanje. Dakle potrebno je 15-ak sati, ali zbog tog odmaranja, radi se tjedan, dva ili čak tri.

o Koje su faze u izradi lule?

- U slučaju lule od vrijesa, sve započinje zacrtavanjem željenog oblika na komad drveta. Slijedi bušenje sustava lule, dakle otvora za duhan i otvora za zrak, odnosno mjesta gdje će kasnije doći usnik. To je, po mom mišljenju, jedan od najkritičnijih zahvata u izradi lule. Potom se priprasa usnik, a onda se lula najprije grubo, pa zatim fino oblikuje. Slijede sati i sati ručnog brušenja brusnim papirom i raznim pomagalima, koje svaki majstor razvije sam za sebe. Zatim su tu različiti premazi na bazi alkohola, na bazi vode..., pa poliranje.

Lula se, poput starog namještaja, nikad ne lakira, već polira. Naime, pore drveta nikada se ne smiju zapuniti.

Postoje tri glavne vrste finiša: glatki - gdje se vidi struktura drveta, rustificirani - gdje majstor alatima uništava gornji sloj drveta da bi se dobila određena struktura i, na kraju, pjeskareni - kojim se dobije

zanimljiva nepravilna struktura drveta.

o Vjerojatno je za sve potrebno veliko strpljenje. Što, osim toga, odlikuje vrhunskog izrađivača?

- Upravo je strpljenje najvažnije. Naime, tu se ništa ne može raditi na brzinu. Materijalu i svakom procesu

kroz koji on prolazi treba dati dovoljno vremena. Dakle, potrebni su strpljenje i preciznost, jer lula ima puno dijelova koji moraju biti izrađeni i finalizirani besprijeekorno. To na kraju određuje kvalitetu i cijenu pojedine lule.

o Već ste spomenuli Pipemakersforum. Postoji još i Alt smokers.pipes, kao i domaći Piperson i još mnogi forumi na kojima izrađivači razmjenjuju iskustva. Ima li i sajмова, izložbi i natjecanja izrađivača lula?

- Postoje velike svjetske izložbe. Jedna od najvećih je, recimo, u Chicagu, a ima ih i u Italiji, Njemačkoj, Skandinaviji... Održavaju se jednom, a nekad i dva puta godišnje. Radi se o okupljanjima zaljubljenika u sve aspekte lula.

Izrađivači izlažu i prodaju svoje radove, a prisutne su i tvornice pribora, tvornice duhana za lule, ljudi koji izrađuju kabinet-ormariće za lule... Sve su to vrlo posjećene priredbe.

o Koliko uopće ima proizvođača lula u Hrvatskoj?

- Po mojim saznanjima - desetak. Neke od njih znam i dobar sam s njima. Ima ih u Zagrebu, Slavoniji...

o Pušenje lule, vjerojatno, ima posebne rituale?

- Definitivno. Pušenje lule drži se hobbijem, a ne porokom kao pušenje cigareta. Ni jedan pušač lule nije ovisnik o dimu, odnosno nikotinu. Postoje prekrasni rituali, od same brige oko lule, od čišćenja nakon svakog pušenja do redovitog detaljnog čišćenja svakih mjesec ili dva, zatim brige o duhanima, skupljanje duhana...

Postoji bezbroj vrsta duhana - aromatični, engleski, latakijški..., kao i razne mješavine. Većina pušača lule ima otvoreno desetak vrsta duhana i puši ih naizmjenično, kako se to kaže, "u rotaciji". Malo ljudi zna da su duhani za lulu slični vrhunskom vinu, odnosno da dobro stare. Duhan u hermetički zatvorenim

limenkama sazrijeva i dobija na bogatstvu i punoći okusa i mirisa. Što su stariji, to su cjenjeniji, bolji i skuplji. Zato gotovo svaki pušač lule kod kuće ima dobru arhivu duhana. Svidi vam se neki duhan, spremite ga i zaboravite na njega nekoliko godina. Kod kuće imam 7-8 kilograma duhana, u kojima ću uživati tek u budućnosti.

o Koliko puši prosječan pušač lule?

- Nema pravila. U mom slučaju, ima dana kad zapalim dvije-tri lule, a nekad toliko ne uspijem popuštiti ni u tjedan dana. Pušenje lule isključivo je vezano uz opuštanje. Jedna lula gori u prosjeku sat i pol, što znači da teoretski možete popuštiti deset lula dnevno, ali morate lulu imati u ustima 15 sati.

Inače, lula se uglavnom puši pućkanjem, dakle uvlačenjem dima u usta, ali ima i onih koji ga uvlače u pluća. No, treba znati da se tu radi o duhanima koji su puno jači od onih koji idu u cigarete.

Na naše tržište uglavnom dolaze lule s filterom, koje u sebi imaju aktivni ugljen ili sitna zrnca *meerschauma*, iako većina ljudi radije puši bez filtera. Lula je neznatno štetna po zdravlje, jer nema papira i celuloznog filtera, koji su kod cigarete najštetniji.

o Tko su kupci vaših lula i što se najviše traži?

- Najčešći kupci su moji prijatelji koji se okupljaju oko foruma *Piperson*. Teško mi je reći što se najviše traži, jer sam sam sebi od početka postavio pravilo da ne radim lule po narudžbi. Meni je to izrazito lijep hobi koji me opušta i smiruje. Radim ono što volim i dopuštam drvetu da me vodi.

o Kako se kreću cijene?

- Cijene tvorničkih lula kreću se prosječno između 50 i 100 eura, iako naravno ima kvalitetnijih i skupljih. Kod ručno rađenih lula radi se o iznosu od 150 do 250 eura. Ovisi o tome tko ju je radio, odnosno koliko

Armstrong, Neil (astronaut)
 Atkins, Chet (glazbenik)
 Aykroyd, Dan (glumac)
 Bach, Johann S. (kompozitor)
 Bacon, Sir Francis (filozof)
 Baudelaire, Charles (pjesnik)
 Bell, Alexander Graham (izumitelj)
 Bildt, Carl (švedski premijer)
 Bismarck, Prince Otto Leopold von (državnik)
 Bohr, Neils (fizičar)
 Brynner, Yul (glumac)
 Byron, Lord (George Gordon, pjesnik)
 Carter, Ron (jazz glazbenik)
 Casals, Pablo (čelist)
 Chandler, Raymond (pisac)
 Chapman, Graham (član Monty Pythona)
 Chomsky, Noam (politički aktivist)
 Cosby, William "Bill", Jr. (glumac)
 Crockett, Davy (am. kongresmen, traper)
 Cronkite, Walter (TV novinar)
 Crosby, Bing (pjevač)
 Darwin, Charles (biolog)
 Doyle, Sir Arthur Conan (pisac)
 Duchamp, Marcel (slikar)
 Earp, Wyatt (revolveraš)
 Einstein, Albert (fizičar, matematičar)
 Eisenhower, Dwight (predsjednik SAD)
 Faulkner, William (pisac)
 Ford, Gerald (predsjednik SAD)
 Ford, John (filmski režiser)
 Freud, Sigmund (psihijatar)
 Gable, Clark (glumac)
 Garbo, Greta (glumica)
 Gershwin, Ira (tekstopisac)
 Granger, Stewart (glumac)
 Grant, Cary (glumac)
 Hefner, Hugh (osnivač Playboya)
 Hemingway, Ernest (pisac)
 Hockney, David (Artist)
 Huxley, Thomas Henry (pisac)
 Joyce, James (pisac)
 Jung, Carl Gustav (psihijatar)
 Karloff, Boris (glumac)
 Kaye, Danny (zabavljač)

Kipling, Rudyard (pisac)
 Lemmon, Jack (glumac)
 Letterman, David (TV voditelj)
 Lewis, Jerry Lee (glazbenik)
 MacArthur, Gen. Douglas (vojni zapovjednik)
 Malle, Louis (filmski režiser)
 Mancini, Henry (skladatelj)
 Manet, Edouard (slikar)
 Marx, Julius Arthur "Groucho" (komičar)
 Maugham, Somerset (pisac)
 McDowell, Malcolm (glumac)
 Melville, Herman (pisac)
 Miller, Arthur (dramatičar)
 Mingus, Charles (jazz glazbenik)
 Moliere, Jean Baptiste (komediograf)
 Mondrian, Piet (slikar)
 Newton, Sir Isaac (fizičar, matematičar)
 Oppenheimer, Robert (fizičar)
 Papandreou, Andreas (državnik)
 Patton, Gen. George S., Jr. (vojni zapovjednik)
 Pertini, Sandro (predsjednik Italije)
 Porsche, Ferdinand (dizajner automobila)
 Reagan, Ronald (predsjednik SAD, glumac)
 Robinson, Edward G. (glumac)
 Rockwell, Norman (slikar)
 Roosevelt, Franklin (predsjednik SAD)
 Russell, Bertrand (filozof)
 Sadat, Anwar (državnik)
 Sand, George (spisateljica)
 Sartre, Jean-Paul (filozof)
 Schwarzenegger, Arnold (glumac)
 Shaw, Irwin (pisac)
 Simenon, Georges (pisac)
 Spelling, Aaron (TV producent)
 Stalin, Joseph (diktator)
 Stallone, Sylvester (pisac)
 Tati, Jacques (glumac)
 Tolkien, J.R.R. (pisac)
 Tracy, Spencer (glumac)
 Twain, Mark (pisac)
 Van Gogh, Vincent (slikar)
 Victoria, Queen of England
 Walesa, Lech (državnik)
 Welles, Orson (filmski režiser)

je majstor poznat, zatim koliko je dobro lulu uspio izraditi i o tome ima li kupaca.

Postoje kolekcionarske lule koje rade vrhunski svjetski *pipemakers*, kojih možda ima desetak, a čije se cijene kreću u tisućama eura. Takve lule su kolekcionarski predmeti i rijetko se koja od njih uopće puši.

o Može li se živjeti isključivo od izrade lula?

- U svijetu ima dosta ljudi koji žive od tog posla. Najprije, u tvornicama postoje ljudi koji rade lule i koji od tog rada žive. Zatim, postoje mali obiteljski obrti, radionice u kojima rade, recimo, dvoje ljudi. Pa onda i

onih desetak svjetskih majstora. Dakle, od toga se da živjeti, ali se mora napraviti puno lula, mora se stvoriti ime i postići neku cijenu. Sve može ovisiti i o tome gdje radite. U nekim zemljama ima natprosječno puno pušača lula - Italiji, Sjedinjenim Državama, Velikoj Britaniji, Njemačkoj, skandinavskim zemljama...

Po nekim pokazateljima prodaje lula i duhana, u Hrvatskoj ima oko 10.000 pušača lula. Čini se čudno, jer se kod nas rijetko vide ljudi koji puše lulu...

Volio bih se jednoga dana profesionalno baviti izradom lula. U doba današnje krize to je nemoguće, ali jednoga dana... ■